

# ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

---

Školní vzdělávací program pro  
předškolní vzdělávání

|       |                                                                                       |    |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1     | Identifikační údaje o škole .....                                                     | 3  |
| 1.1   | Název ŠVP.....                                                                        | 3  |
| 1.2   | Údaje o škole.....                                                                    | 3  |
| 1.3   | Zřizovatel.....                                                                       | 3  |
| 1.4   | Platnost dokumentu .....                                                              | 4  |
| 2     | Obecná charakteristika školy .....                                                    | 5  |
| 2.1   | Velikost školy.....                                                                   | 5  |
| 2.2   | Lokalita školy.....                                                                   | 5  |
| 2.3   | Charakter a specifika budovy.....                                                     | 5  |
| 3     | Podmínky vzdělávání.....                                                              | 7  |
| 3.1   | Věcné podmínky .....                                                                  | 7  |
| 3.2   | Životospráva.....                                                                     | 7  |
| 3.3   | Psychosociální podmínky .....                                                         | 8  |
| 3.4   | Organizace chodu.....                                                                 | 9  |
| 3.5   | Řízení mateřské školy.....                                                            | 10 |
| 3.6   | Personální a pedagogické zajištění .....                                              | 11 |
| 3.7   | Spoluúčast rodičů.....                                                                | 12 |
| 3.8   | Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....               | 13 |
| 3.9   | Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....                                                | 13 |
| 3.10  | Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let .....                                     | 14 |
| 4     | Organizace vzdělávání.....                                                            | 15 |
| 5     | Charakteristika vzdělávacího programu .....                                           | 17 |
| 5.1   | Zaměření školy .....                                                                  | 17 |
| 5.2   | Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu .....                                           | 18 |
| 5.3   | Metody a formy vzdělávání .....                                                       | 19 |
| 5.4   | Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných ..... | 20 |
| 5.5   | Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let .....                            | 21 |
| 5.6   | Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka .....       | 22 |
| 6     | Vzdělávací obsah.....                                                                 | 23 |
| 6.1   | Integrované bloky .....                                                               | 23 |
| 6.1.1 | Podzimní svátky .....                                                                 | 23 |
| 6.1.2 | Zimní svátky .....                                                                    | 33 |
| 6.1.3 | Jarní svátky.....                                                                     | 45 |
| 6.1.4 | Letní svátky .....                                                                    | 56 |
| 6.2   | Popis zpracování třídního vzdělávacího programu .....                                 | 70 |
| 6.3   | Díličí projekty a programy.....                                                       | 70 |
| 7     | Systém evaluace.....                                                                  | 71 |

# 1 Identifikační údaje o škole

## 1.1 Název ŠVP

**NÁZEV ŠVP:** Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

## 1.2 Údaje o škole

**NÁZEV ŠKOLY:** Základní škola a mateřská škola Petrohrad, okres Louny, příspěvková organizace

**SÍDLO ŠKOLY:** Černčice 3, Petrohrad, 43985

**KONTAKTY:**

**e-mail:** reditelna@zmsmpetrohrad.cz

**web:** www.zmsmpetrohrad.cz

**REDIZO:** 600083047

**IČO:** 70695512

**STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY:** Ivana Hůrková

**ZPRACOVATELÉ PROGRAMU:** Ivana Hůrková - ředitelka, Jana Hossinger Plavcová, Bc. - učitelka

## 1.3 Zřizovatel

**NÁZEV ZŘIZOVATELE:** Obec Petrohrad

**ADRESA ZŘIZOVATELE:**

Petrohrad 146, 439 85 Petrohrad

**KONTAKTY:**

tel.: 415 219 020

e-mail: obec.petrohrad@iol.cz

web: petrohrad-obec.cz

## 1.4 Platnost dokumentu

**PLATNOST DOKUMENTU:** od 1.9.2022

**VERZE ŠVP:** 2

**ČÍSLO JEDNACÍ:** ZŠMŠ/290/22

**DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ:** 25. 8. 2022

.....

ředitel školy  
Ivana Hůrková

.....

Razítko školy

## 2 Obecná charakteristika školy

### 2.1 Velikost školy

**Kapacita školy:** 18 dětí

**Počet tříd:** 1

**Počet pracovníků:** 3

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

### 2.2 Lokalita školy

**Lokalita školy:**

Škola stojí na samém začátku vesnice Černčice přijíždíme-li k ní z obce Kryry.

### 2.3 Charakter a specifika budovy

**Charakter a specifika budovy/budov:**

Jedna patrová budova z roku 1908, renovovaná v roce 1978. V budově byla pouze základní škola. Škola prošla několika úpravami a opravami. V srpnu 1993 se do budovy základní školy přestěhovala mateřská škola. Ke sloučení základní školy a mateřské školy došlo 1.9.1993.

V budově školy je instalován bezpečnostní systém.

**Dopravní dostupnost školy:**

Před školou jsou autobusové zastávky (žáci i děti dojíždí z Petrohradu, Bílence i okolních obcí). V areálu školy se nachází i parkoviště s vjezdem z hlavní ulice. Parkoviště slouží zaměstnancům školy a rodičům, kteří vyzvedávají své děti ze školky, školy či školní družiny.

**Informace z historie školy:**

Areál školy tvoří hlavní budova, sklad pomůcek na pracovní činnosti, zahrada. Na zahradě jsou umístěny dva altány pro venkovní výuku.

Škola byla založena v roce 1908 jako jednotřídní, slavnostně otevřena byla v roce 1909. Byla v ní pouze základní škola.

V budově v Černčicích zůstala pouze mateřská škola, která zde byla zřízena v roce 1952. Základní škola zahájila vyučování v renomované původní budově 1.září 1978 a sloužila jako jediná škola pro sloučené obce Petrohrad, Bílenec a Černčice. Současně byla zřízena i školní družina a školní jídelna. V srpnu 1993 se do budovy základní školy přestěhovala mateřská škola. Ke sloučení základní školy a mateřské školy došlo 1.9.1993.

V budově školy je instalován bezpečnostní systém.

## 3 Podmínky vzdělávání

### 3.1 Věcné podmínky

Třída slouží jako herna, ke společným aktivitám, k tělovýchovným chvilčkám, relaxačnímu cvičení a spánku. Podlahová plocha i objem vzduchu odpovídají příslušnému předpisu. Využíváme tělocvičnu, která je umístěna v přízemí. K přesnídávce a obědu využíváme jídelnu v přízemí. Ke spánku používáme molitanové matrace, které splňují hygienické podmínky, jsou denně rozkládány. Ložní prádlo je vyměňováno vždy 1x za 3 týdny nebo podle potřeby.

Děti MŠ mají ve třídě náznaky hracích koutků, které vyhovují skupinovým a individuálním činnostem dětí. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky je dostatečné, odpovídá věku dětí, podle možností je obměňováno a doplňováno. Podstatná část hraček je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň je mohly podle stanovených pravidel ukládat. Ve třídě je knihovna, kde děti mají volný přístup ke knihám. Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Pozemek, který je v těsné blízkosti školy, slouží k rekreaci dětí a žáků, pro potřeby pracovního vyučování a tělesné výchovy. Je osázen převážně jehličnatými stromy, které tvoří stín, přesto nedostatečně chrání děti před nadměrným sluncem.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity. Děti mohou využívat prolézací věže a houpačky, venkovní hry Člověče, nezlob se, Ruské kuželky, přírodní bludiště, discgolf, balanční lávku, bludiště Myška. Venkovní altán a učebna slouží k provádění činností při příznivém počasí a chrání před sluncem.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

### 3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava podle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku a dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Denně děti dostávají ovoce a zeleninu, mléko nebo mléčné výrobky, střídáme světlé pečivo a chléb s celozrnným a tmavým pečivem. Nepoužíváme polotovary k výrobě stravy. Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. S jídelníčkem se rodiče mohou seznámit na webových stránkách školy a na nástěnce v přízemí, kde je vyvěšen. Je zajištěn

dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v MŠ, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin. Dětem podáváme zejména ovocné čaje, ředěný džus nebo vitamínové nápoje. Děti násilně nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Dodržujeme časový odstup mezi jídly, který nesmí přesáhnout tři hodiny.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy).

Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a mají dostatek volného pohybu, snažíme se zajistit vhodné pomůcky k pohybovým aktivitám ve třídě. Využíváme prostředí školní zahrady k volnému spontánnímu pohybu.

Respektujeme individuální potřebu spánku, aktivity a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme jiný klidový program namísto odpočinku na lůžku (kreslení, skládanky, společenské hry, modelování, práce s papírem a jiným materiálem). Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřipustné.

Pedagogové se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

- snažit se přesouvat činnosti co nejvíce ven (zahrada, les)

### 3.3 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.

Učitelé respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřípustná.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).

Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).

Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

### **3.4 Organizace chodu**

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

### **3.5 Řízení mateřské školy**

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu, případně s rodiči. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

## 3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Nově nastupujícím pedagogickým pracovníkům, je ve škole zajištěna metodická podpora zkušenými pedagogy. V průběhu adaptačního období probíhají náslechy, hospitace, metodické konzultace a reflektivní rozhovory zaměřené na organizaci práce, pedagogické postupy a práci s dětmi. Cílem této podpory je usnadnit adaptaci nových pracovníků, podpořit jejich profesní rozvoj a zajistit kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

## 3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Konkrétní aktivity:

- přivítání dětí, žáků a rodičů v novém školním roce – společně ve ŠD nebo před školou
- individuální pohovory uskutečňujeme dle dohody
- výstavkami výtvarných prací dětí a žáků přibližujeme rodičům svět jejich dětí
- mohou se podílet na postupné adaptaci dětí MŠ na nové prostředí (být s dítětem určitou dobu ve třídě, postupně prodlužovat dobu dítěte v MŠ apod.)
- společně strávíme předvánoční odpoledne – vánoční dílny
- společně malujeme kraslice
- účastníme se maškarního reje, pálení čarodějnic, Dne rodiny
- oslavíme konec školního roku
- uspořádáme prodejní výstavky knih

**Záměr:**

- hledat nové formy spolupráce s rodinou
- vytvářet ovzduší důvěry, otevřenosti, porozumění, respektu a ochoty spolupracovat
- využít odbornosti rodičů – seznámení dětí se svou profesí

### **3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP (bezbariérový přístup, zvýšený bezpečnostní dohled), je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů.

V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte.

Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče (logopedická, strukturované učení ...).

Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.

Vzhledem k nižší kapacitě třídy (18 dětí ve třídě) se nemusí snižovat počet dětí ve třídě.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga.

Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

### **3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných**

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami).

Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí.

Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním).

Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.).

### **3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

: Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

## 4 Organizace vzdělávání

**Druh provozu školy:** Celodenní

**Počet tříd včetně bližší charakteristiky:**

Mateřská škola má pouze jednu třídu, ve které jsou děti od 2 let do nástupu k základnímu vzdělávání (zpravidla do 6 let).

Škola je jednotřídní, její kapacita je 18 dětí. Naše mateřská škola je vesnická s možnostmi, které nám vesnice nabízí. S dětmi pracují dvě - tři pedagogické pracovnice. Třída je věkově heterogenní pro děti ve věku od dvou do šesti (sedmi) let, je umístěna v 1. patře budovy.

**Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:**

Jsme jednotřídní škola, proto nemáme pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd.

**Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:**

Ve třídě působí dvě učitelky denně od 8,00 hodin do 12,30 hodin pokud jsou ve třídě dvouleté děti. Bez jejich přítomnosti působí ve třídě dvě učitelky od 8,00 do 10,00 hodin a v době oběda od 12,00 do 12,30 hodin.

**Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:**

Přijímání dětí zajišťuje ředitelka školy. Zápis dětí k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2.května do 16.května. Datum zápisu zveřejňuje na webových stránkách školy, na nástěnce u vchodu do budovy a vývěskách v obci. Rodiče mohou své děti přihlásit i v průběhu roku, pokud je volná kapacita školy.

**Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:**

Mateřská škola uskutečňuje individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona.

(1) Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno.

Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení **učinít nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku.**

V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

(2) Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,

b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,

c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

(3) Ředitel mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání; způsob a termíny ověření, včetně náhradních termínů, stanoví školní řád tak, aby se ověření uskutečnilo v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

(4) Ředitel mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření podle odstavce 3, a to ani v náhradním termínu.

(5) Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek.

(6) Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte podle odstavce 5 nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat podle odstavce 1.

(7) Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek podle § 16 odst. 2 písm. d) a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

## 5 Charakteristika vzdělávacího programu

### 5.1 Zaměření školy

Vize školy

„Člověk není nic jiného než svazek vztahů. Jedině vazby mezi lidmi mají pro lidi význam.“

(Antoine de Saint-Exupéry)

Navodit pozitivní vazby mezi dětmi a navodit pohodové klima je hlavním naším záměrem. Důraz na individualitu a osobitost každého jedince, ať už v pedagogickém, tak v dětském kolektivu, zajistí duševní pohodu a tím se zlepší podmínky pro kvalitu vzdělávání. Vzájemnými vazbami, spoluprací a propojení společných aktivit, snáze dojdeme ke společnému cíli – ke kladnému vztahu k celoživotnímu vzdělávání.

**M Í S T O**, kde se budou setkávat různí lidé s různými potřebami, možnostmi, názory a představami.

**O T E V Ř E N O S T** novým podnětům, myšlenkám, vlivům a příležitostem.

**R E S P E K T** a **P O D P O R A** každého jednotlivce.

**I N D I V I D U A L I Z A C E** potřeb a možností každého jedince a vhodný způsob interakce.

**O D B O R N O S T** pedagogů a jejich podpora profesního růstu, jejich vzájemné sdílení zkušeností, schopnost motivace.

**O T E V Ř E N O S T** ke spolupráci s dalšími organizacemi, institucemi i odborníky, ke spolupráci s rodinou (při odpoledním setkávání s rodiči, individuálních konzultacích a pomoc při projektových dnech), ke společným aktivitám a ke společnému sdílení.

**D Ů V Ě R A** založena na wellbeingu, který propojí všechny oblasti pro rozvoj duševního zdraví jedince, s důrazem na pozitivní školní klima. Rozvoj podnětného prostředí a hodnoty osobnosti a její sebeúcty, aktivní zapojení a zajištění bezpečí dítěte (bezpečné prostředí, zdravá a vyvážená strava, duševní pohoda, podpora úspěchu, základy slušného chování).

Záměrem výchovného působení a filosofií naší školy je vytvořit MŠ rodinného typu s úzkými vazbami na rodiče. Chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že jim vytvoříme pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádská nálada, pochopení a láska. Usilujeme o rozvoj samostatných a zdravě sebevědomých dětí cestou přirozené výchovy, chceme položit základy vzdělávání všem dětem podle jejich

možností, zájmů a potřeb, učit je zdravému stravování, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči.

Předškolní vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou. Je nutné vyvažovat spontánní i řízené aktivity v poměru, který odpovídá potřebám a možnostem dětí. Hlavní náplní naší výchovné činnosti je využívání metody prožitkového učení dětí. Zvláštní pozornost je třeba věnovat rozvoji individuálních schopností každého dítěte. Šanci musí dostat všechny děti – nadané i děti s přiznanými podpůrnými opatřeními.

## 5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

### Dlouhodobý cíl MŠ:

Předávat a zprostředkovat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny jejich vrstevníků. Rozvíjet dětskou samostatnost, sebejistotu, tvořivost a zdravé sebevědomí. Osobnost dítěte rozvíjet citlivým přístupem pedagogických i provozních zaměstnanců. Vycházet z potřeb a přání dětí, snažit se vytvářet rodinné prostředí. Nenásilnou formou vést děti k lásce k přírodě, ochraně životního prostředí a zdravému životnímu stylu, k ekologickému myšlení a jednání na základě vlastních zkušeností a prožitků.

**Konkrétně na škole** preferujeme **praktické činnosti**, které:

- seznamují děti s přírodou a přírodními jevy, kladou důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování a poznávání, napomáhají navazovat na poznatky a znalosti dětí z oblasti zemědělství, práce na poli a zahradách, a které využívají přírodního prostředí k rozvoji poznání;
- umožňují vnímat okolní svět všemi smysly (prožitky dětí - návštěva hasičů, bažantnice, vánoční a velikonoční vesnické tradice, maškarní karneval, výlet vlakem, návštěva divadla);
- zaměřují se na oblast ekologie, která je součástí každodenního pobytu venku – aktivně chránit přírodu, tj. provádět ve svém okolí sběr, třídění odpadu, jarní úklid, vést děti k práci na školní zahradě včetně péče o květiny;
- vedou ke zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, pohyb, otužování), ke spolupráci s rodinou při vytváření a upevňování zdravých výživových a stravovacích návyků, k respektování potřeb každého dítěte, k péči o klidné a kulturní prostředí při stolování a upevňují správné návyky při stolování;
- podporují vytváření kladných vzájemných vztahů - vlídnost, ohleduplnost, vzájemná pomoc, slušnost, pěkné vztahy mezi dětmi, tzn. vlastnosti, které by si dítě mělo osvojit, aby mohlo plně přijímat všechny informace a podněty z okolního světa;

- věnují maximální pozornost dětské tvořivosti a umožňují dětem seberealizaci ve všech podobách (samostatné myšlení, logická úvaha, řešení problémových situací, vymýšlení příběhů apod.);
- ponechávají dětem dostatečný prostor k uplatnění jejich aktivity, která převažuje nad aktivitou učitelky (učitelka činnost řídí, příliš nezasahuje, neomezuje jejich vlastní projev);
- využívají dramatizace (vyjadřování činností, jevů a věcí pomocí pohybu těla, gesty, mimikou obličeje, zvuky apod.);
- věnují zvýšenou pozornost celkovému řečovému projevu dítěte (zařazování jazykových cvičení – říkadla, vyprávění, rytmizační, sluchová a jiná cvičení a hry zaměřené na artikulaci, hlasitost, plynulost, tempo řeči a správnou výslovnost všech hlásek);
- napomáhají k rozvoji pohybových schopností a dovedností dítěte, k posilování jeho mravních vlastností a k upevňování jeho zdraví, včetně relaxačních cvičení;
- posilují sebeobslužné dovednosti a návyky a vedou děti k samostatnosti.

## 5.3 Metody a formy vzdělávání

### Formy vzdělávání:

Učitelky používají takový styl vedení, který děti podporuje v jejich touze po poznání, podporuje spoluúčast a samostatné rozhodování dítěte, podporuje prosociální a neformální vztahy mezi dětmi, zaměřují se svým vedením dětí na prevenci šikany a jiných, společensky nežádoucích jevů. Vzdělávání v naší mateřské škole má především charakter hry, zábavy a zajímavých činností, didakticky zacílených činností. Učení je založeno na smyslovém vnímání, prožitkovém a kooperativním učení a hrou v menších skupinkách, individuálně a frontálně. Je podporována dětská zvědavost a potřeba objevovat a podněcována radost dítěte z učení, využíváme spontánní nápady dětí.

Forma individuální je uplatňována převážně v ranních hrách, pobytu venku a odpoledních činnostech. Při řízených činnostech je uplatňována forma frontální a ve skupinkách, ojediněle individuální.

### Metody vzdělávání:

- slovní (rozhovor, diskuse, dramatizace, vyprávění, didaktická hra)
- názorně demonstrační (pozorování, předvádění, video, exkurze)
- praktické (výtvarné a pracovní činnosti, experiment)
- sociální
- prožitkové učení

- individualizace

- hra

-situační učení

- práce s chybou

Výběr metody vždy závisí na didaktickém cíli.

## **5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných**

**Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:**

**Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Snahou je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. *Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřuje učitele sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci. PLPP, IVP sestavuje učitel. PLPP, IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Bude stanoven termín přípravy PLPP, IVP a učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte*

**Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:**

**Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných**

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného

nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP. Spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

## **5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

*Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let :*

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Šatna je vybavena úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

## **5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka**

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

## 6 Vzdělávací obsah

### 6.1 Integrované bloky

#### 6.1.1 Podzimní svátky

| Název integrovaného bloku           | Podzimní svátky                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oblast                              | Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho tělo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Charakteristika integrovaného bloku | Do školy přijde v září jedna třetina dětí poprvé. Pomáháme adaptovat se na nové prostředí v mateřské škole, snažíme se rozvíjet dialog mezi učitelkou a dítětem. Vedeme děti k tomu, aby navazovaly hezký vztah ke kamarádovi, pomáhaly si, komunikovaly spolu. Seznámíme se s novým prostředím, přiměřeným a přitažlivým způsobem vytvoříme společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace, kterými se budeme řídit v každodenním vzájemném styku. Seznámíme se i s pravidly bezpečného chování na školní zahradě. Při společných vycházkách budeme pozorovat dění ve vesnici, poznávat bydliště kamarádů, sledovat změny v přírodě v období babího léta a podzimu, povíme si, co jsme dělali o prázdninách, uplatníme vlastní zkušenosti z pozorování a pobytu v přírodě, rozvíjíme vnímání všemi smysly. Prakticky se seznámíme s některými druhy ptáků a jejich migrací. Naším úkolem je tyto znalosti upevňovat a dále rozšiřovat, vést děti k ochraně živé i neživé přírody, rozvíjet v nich pocit sounáležitosti s ní a naučit se ji chránit. Seznámíme děti blíže s ekosystémem les, se zvířaty a rostlinami, které v lese žijí. Zaměříme se i na význam zeleniny a ovoce pro zdraví lidí. Vydáme se na imaginární výlet přírodou, při němž se seznámíme se základními dopravními prostředky, dopravními značkami a bezpečným chováním chodců. Hlavním záměrem je vytvořit dítěti takové podmínky k pobytu v mateřské škole, aby ke konci období mohlo říci: „Už se těším do školky!“ Připravíme se na příchod zimy se svatým Martinem, sv. Mikulášem a čerty. |

| Klíčové kompetence                                                                                                              | Dílčí cíle                                                                                                                              | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů | osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení | chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                          | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                             | verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)                                                                                                                                                                   | se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)<br>poznat některá písmena a číslice, popř. slova<br>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno                                                                                                             |
| si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem                       | rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané | adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody |
| ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)                                                  | porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)<br>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)                                                                                                                     |
| se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat                                                                                                     | rozvoj schopnosti sebeovládání<br>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)                                                                                                                 | vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení<br>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim                                                                                                                   |
| uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení                                                                                                       | rozvoj fyzické i psychické zdatnosti                                                                                                                                                                                              | zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)                                                                                                          |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                                                                                           | Dílčí cíle                                                                                                                     | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého                                                                                                                             | uvědomění si vlastního těla                                                                                                    | zachovávat správné držení těla                                                                                                                                                                                                                   |
| si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky                                                                                                                                                                                                                              | osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem | přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství                                                                                                                                                      |
| má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije                                                                                                           | vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí         |                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                              | seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu                                  | orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)                                                                                                                          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                              | osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě                                            | koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou<br>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy                                                                  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                              | rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám                                                  | mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí                                           |
| řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost | osvojení si věku přiměřených praktických dovedností                                                                            | zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                              | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i                                                      | koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou                                                                                                                                                                |

| Klíčové kompetence                                                                    | Dílčí cíle                                                                                                                         | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                       | jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí | pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem                                                                                                                 |
|                                                                                       |                                                                                                                                    | zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)                                                                                                                                                                          |
|                                                                                       |                                                                                                                                    | vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                       |                                                                                                                                    | ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                                                                       | vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení                                  | vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)                                                                                                                                                                                                                                            |
|                                                                                       |                                                                                                                                    | projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon                                                                                                                                                                                                                                              |
| se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci  | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)                                          | rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci                                                                                                                                                                                    |
|                                                                                       |                                                                                                                                    | chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |
| projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná | vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a                                            | uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti                                                                                                                                                                                                                                                |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                         | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost                                                                                                                                               | umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat                                                                                                                                                 | pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)                                                             |
| odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem                                                                                                         | získání relativní citové samostatnosti                                                                                                                                                                                            | záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo | získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci                                                                                                                                                       | vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                                                                                                                                                                                                            | posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)                                                                                                                                           | odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou                                                                         | rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané | adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody |
|                                                                                                                                                                                                                            | rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu                                                                                                                                             | vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                                                                                                                                                                            | rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat                                                                                                                                                        | domluvit se slovy i gesty, improvizovat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                   | odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                       | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí                                                     | koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                   | pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem                                      |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                   | zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)                                                                                               |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                   | vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu                                                                                                                                                                                             |
|                                                                                                                                                                                                                          | posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)                                                                                                                                                                           | ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem                                                                                                                                                                                                                         |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                   | záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost                                                                                                                                                                                                                      |
| zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti                                                                                                         | rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání                                                                                                                                                                                             | poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno                                                                                                                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                                                                          | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                   | pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno                                                                                                                                                                                                                                |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                   | chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase |
|                                                                                                                                                                                                                          | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)                                                                                                                                                                         | rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci                                                                                                         |

| Klíčové kompetence                                                                         | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                            |                                                                                                                                                                                                   | chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |
| ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní                                              | osvojení si věku přiměřených praktických dovedností                                                                                                                                               | zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)                                                                                                    |
| napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí | osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy | porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole                                                                                                                        |
|                                                                                            | rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat                                                                                                                        | domluvit se slovy i gesty, improvizovat<br>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory                                                                                                                                                                                                                         |
| odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých          | osvojení si věku přiměřených praktických dovedností                                                                                                                                               | zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)                                                                                                    |
|                                                                                            | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka                                             | koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou<br>pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách),                                                                                                   |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                  | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                     | apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí                                                                                                                                                                                                           | znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem<br>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)<br>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu<br>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem |
|                                                                                                                                                     | vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu                                                                                                                                                                               | zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)                                                                                                                                          |
| průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím                                                        | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno<br>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase                                                                    |
| se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim | pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit                                                                                                                                                   | osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi<br>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.                                                                                      |
| se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění                                                                             | vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách                                                                                                                                                                                                             | adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                        | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                         | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                    | proměň (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody |
| dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)                                  | vytváření základů pro práci s informacemi                                                                                                                                                                                          | projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon                                                                                                                                               |
|                                                                                                                                                                                           | rozvoj společenského i estetického vkusu                                                                                                                                                                                           | vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)                                                             |
| se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout                                           | posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)                                                                                                             | navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho                                                                                                                         |
| chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky | rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny | bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.                                                                                                                                                                                |
| ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku                                                      | poznávání jiných kultur                                                                                                                                                                                                            | osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi                                                               |
|                                                                                                                                                                                           | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)                                                   | porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)<br>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)                 |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                     | Dílčí cíle                                                                                                                                         | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem                                                         | poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) | uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)                                                                                                                          |
| má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat | vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností                                                                                       | vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) |
| si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu                                     | rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit                                                    | uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je                                                                                                       |
| ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit                                       | vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách        | mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte      |
|                                                                                                                                                        | pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit                                    | osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi   |
|                                                                                                                                                        | rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách                                                                                                         | zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.                                                                                |
| dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)            | seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije                                         | být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                        | poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění                         |                                                                                                                                                                                          |

| Klíčové kompetence | Dílčí cíle                                                                          | Očekávané výstupy                                                                                                                                                               |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    | základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí                 |                                                                                                                                                                                 |
|                    | osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě | koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou<br>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy |

### 6.1.2 Zimní svátky

| Název integrovaného bloku           | Zimní svátky                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oblast                              | Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Charakteristika integrovaného bloku | <p>V tomto bloku se zaměříme na historii Vánoc, na vánoční tradice a zvyky, na přípravu oslavy Vánoc v MŠ. Společně s dětmi a jejich rodiči prožijeme adventní čas naplno, ale v klidu, pohodě, bez spěchu a stresu.</p> <p>Děti při společné přípravě oslavy Vánoc získají současně i poznatky o okolním světě (tradice jiných národů), o časových pojmech (adventní kalendář).</p> <p>Přiblížíme dětem charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, změny v počasí.</p> <p>Prostřednictvím zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale že je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. V souvislosti s tím budeme poznávat i lidské tělo.</p> <p>K zimním měsícům neodmyslitelně patří pohádky. Prožijeme společně pohádkový měsíc, který, za pomoci rodičů, ukončíme karnevalem v maskách pohádkových postav. Prostřednictvím pohádkových příběhů budeme u dětí podněcovat představivost, rozvíjet fantazii, vyjadřování i řeč dítěte. Probudíme u dětí cit pro spravedlnost a pravdu, soucit, schopnost vcítit se do pocitů a nálad jiných. V souvislosti s pohádkami se zaměříme i na oblíbené hračky dětí, na to, s čím si hrály děti dříve.</p> |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                          | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem                       | získání relativní citové samostatnosti                                                                                                                                                                                                                            | uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je                                                                                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                             | seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu                                                                                                                                                                     | osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi                                                                                   |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)                                                                                                                                                  |
| ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | chápat slovní vtip a humor                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase |
|                                                                                                                                                                             | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)                                                                                  | pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno                                                                                                                                                                                                                                |
| se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat                                                                                                     | rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)                                                                                                                                                                                   | vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)                                                                                                                                                                 |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí                                                                                                                                                                                                                            |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | zorganizovat hru                                                                                                                                                                                                                                                         |
| uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení                                                                                                       | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka                                                                                                             | koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu                                                                                                                                                                                             |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                               | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                   | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                  | apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí                                                                                                                                                       | ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) |
|                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                              | zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami                                                                                                 |
|                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                              | zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)                                                                 |
|                                                                                                                                                                  | poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)                                                           | vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení                                                                                                                                                                                                                                        |
| řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí | koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou                                                                                                                                                                                                                                |
|                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                              | vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                              | ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) |

| Klíčové kompetence                                              | Dílčí cíle                                                                                               | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                 |                                                                                                          | <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> |
|                                                                 | uvědomění si vlastního těla                                                                              | pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem                                                                                                                                                                                                                                             |
|                                                                 | rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat                               | <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p>                                                                                                                                                                                                                               |
|                                                                 | vytváření základů pro práci s informacemi                                                                | zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)                                                                                                                                                                                                                                                   |
| si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky | osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí | mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                                                                                           | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                               | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                          | zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky                                                                                                                                                                                                              | rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat                                                                                                                                                               | vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim<br>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije                                                                                                           | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)<br>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách | přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit<br>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte<br>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) |
| řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí                            | koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou<br>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu<br>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet                                                                                                                                                                                    |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                 | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                   | s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)                                                                                                                                                                                                     |
|                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                   | zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami                                                                                                                                         |
|                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                   | zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)                                                                                                         |
|                                                                                                                                                                    | rozvoj společenského i estetického vkusu                                                                                                                                                                                          | vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)                                                                                                                           |
| projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost | vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat                                                       | adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody |
| odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem                                                 | rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané | dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                         | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo | seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu                                                                                                                                                                     | osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi<br>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) |
| užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích                           | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | chápat slovní vtip a humor<br>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase            |
| komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou                                                                         | rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu<br>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit                                                                          | správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči<br>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách                                                                                                                                           |
| chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá                                                                                                                             | vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu                                                                                                                                                                               | rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých                                                                                                                                               |
| se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům   | vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení                                                                                                                                                                 | naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                                                                                                                                                                                                            | získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci                                                                                                                                                                                       | chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je                                                                                                                                                                                                               |

| Klíčové kompetence                                                                                               | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                    | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti |                                                                                                                                                                                                               | <p>prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p>                                                                                                                                                                                                                                            |
| ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní                                                                    | rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)                                                                                                                               | <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>zorganizovat hru</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí                       | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí | <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> |

| Klíčové kompetence                                                                                                       | Dílčí cíle                                                                                                                   | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                          |                                                                                                                              | zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)                                                                                                                                                                                                                                                          |
| má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých | osvojení si věku přiměřených praktických dovedností                                                                          | <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> |
| odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých                                        | rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)                                              | <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>zorganizovat hru</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit            | posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)                                      | zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění                                                  | seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému                                                                           | uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                                                                                                          | osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a | porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat),                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                        | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                      | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                           | bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy                                                                                                                                                            | <p>přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění                                                                                                                                      | získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci                                                                                                                                                     | <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> |
| dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)                                  | rozvoj schopnosti sebeovládání                                                                                                                                                                                                  | <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky | <p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p> <p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p> | <p>projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

| Klíčové kompetence                                                                          | Dílčí cíle                                                                                                             | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                             |                                                                                                                        | vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)                                                                                                        |
| se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu      | osvojení si věku přiměřených praktických dovedností                                                                    | ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)                                  |
|                                                                                             |                                                                                                                        | zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)                                                                                                                                                                        |
|                                                                                             | získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci                                            | chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |
|                                                                                             |                                                                                                                        | přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky<br>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním                                                                                                                                 |
| je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným | posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) | navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho                                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                             | rozvoj schopnosti sebeovládání                                                                                         | záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                    | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování |                                                                                                                                                                                                   | uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí                                                                                                                                                                                                                                              |
| si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu                                                                                                    | osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem                                                                    | spolupracovat s ostatními                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit                                                                                                      | osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy | porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole<br>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí |
| dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)                                                                           | osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí                                                                                          | mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)<br>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami                                             |

### 6.1.3 Jarní svátky

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Název integrovaného bloku           | Jarní svátky                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Oblast                              | Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Charakteristika integrovaného bloku | <p>V tomto bloku si uvědomíme změny v přírodě spojené s příchodem jara i to, že lidská nedbalost narušuje přirozenou a pro lidi potřebnou krásu a čistotu životního prostředí. Budeme usilovat o vytvoření prostředí veselého, čistého a barevného – v barevném týdnu se o to pokusíme. Zaměříme se na barevnou symboliku sběrných odpadních nádob, budeme diskutovat o nutnosti třídění odpadu, prakticky odpad třídit. Uklidíme okolí školy, budeme pozorovat dění ve sběrném dvoře.</p> <p>Čeká nás spousta vtipu, radosti a zábavy. Seznámíme se s velikonočními vesnickým oslavami i s historií zdobení kraslic. Mnoho dětí chodí řehtat, hodovat, společně si o těchto zážitcích budeme povídat. Pohybové jarní hry a tvořivou činnost přeneseme za pěkného počasí na školní zahradu. Užijeme si probouzející se přírodu. Povíme si o možných nebezpečích, která nám hrozí (úrazy při nevhodném chování, požáry apod.). Povíme si, jak a kde budeme hledat pomoc, navštívíme hasičskou zbrojnicu.</p> <p>S využitím svátku maminek budeme nadále prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny, k sobě navzájem, ale i k živé a neživé přírodě. Všimneme si kvetoucí přírody, rodících se mláďat, života hmyzu. Každodenně si budeme všimát krásy probuzené přírody, pokud to bude možné, přeneseme činnosti do přírody. V tomto bloku se také společně se školáky budeme těšit na zápis do školy.</p> |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                          | Dílčí cíle                                                                                                         | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem                       | rozvoj společenského i estetického vkusu                                                                           | zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) |
| ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních | porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)                                                                                                                                         |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                               | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                    | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                  | (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat                                                                                          | rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání                                                                                                                                         | řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“<br>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení                                                                                            | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí | ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)<br>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem<br>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu<br>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) |
|                                                                                                                                                                  | rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu                                                                                                                         | vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka                                                         | ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| Klíčové kompetence                                                                                                                     | Dílčí cíle                                                                                                                                                                  | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                        | apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí                                                                                                                     | papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)                                                                                                                                                  |
|                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                             | ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem                                                                                                                                                                               |
|                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                             | vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu                                                                                                                                                   |
|                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                             | vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)                                             |
|                                                                                                                                        | rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání                                                                                                       | řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“                                                                                                                                                         |
|                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                             | vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim                                                            |
| se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) | rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)                                                                                             | vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách                                                                                                                   |
|                                                                                                                                        | vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat | vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) |
|                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                             | vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)                                       |
| si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky                                                                        | posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)                                                      | navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho                                                                                                   |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                 | Dílčí cíle                                                                                                                                  | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                    | vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách                                                                                       | chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí                                                                                                      |
|                                                                                                                                                                                    | vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu                                                         | rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých                                                                             |
|                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                             | vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.                                               |
|                                                                                                                                                                                    | osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí                                    | mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)                                                                          |
|                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                             | zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) |
| dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky                                                                                                    | získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci                                                                 | uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)                                                                                                                                                                                 |
| má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije | vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách | všímat si změn a dění v nejbližším okolí                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                             | mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí                                          |
|                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                             | vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o                                                                                        |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                                                                                           | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                     | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                | existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost | rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat                                                                                                                     | <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> |
| se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci                                                                                                                                                                                                         | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)                                                                                                      | poznat napsané své jméno                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost                                                                                                                           | vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí                                                                          | všímat si změn a dění v nejbližším okolí                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem                                                                                                                                                                           | poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí | začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                | všímat si změn a dění v nejbližším okolí                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                         | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo | vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách                                                       | mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí<br>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)                                                                                                                               |
| užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích                           | vytváření základů pro práci s informacemi                                                                                                                                                         | rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá                                                                                                                             | osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy | rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně<br>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)<br>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) |
| se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům   | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka                                             | ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

| Klíčové kompetence                                                                                                       | Dílčí cíle                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                          | apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí                                           | papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)<br>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem<br>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu<br>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) |
|                                                                                                                          | osvojení si věku přiměřených praktických dovedností                                               | zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                          | vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení | naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní                                                                            | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)         | poznat napsané své jméno                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí                               | vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách                                             | chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí                                                                                                                                                                                                                                                              |
| má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých | rozvoj schopnosti sebeovládání                                                                    | záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých                                        | získání relativní citové samostatnosti                                                            | ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

| Klíčové kompetence                                                                                            | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                    | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit | rozvoj fyzické i psychické zdatnosti                                                                                                                                                                          | koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou                                                                                                                                                                                                                                |
| se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění                                       | seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu                                                                                                                 | pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)                                                                                                        |
| se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění                                                          | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí | ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) |
|                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                               | ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                               | vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                               | vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)                                                                                                                               |
|                                                                                                               | rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat                                                                                                                                    | těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                               | projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon                                                                                                                                                                                                           |
|                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                               | ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami,                                                                               |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                   | papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)<br>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. |
| chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase           |
| dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)                          | rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit<br>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)             | přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit<br>projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon<br>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit          |
| se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout                                   | osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem                                                                                                                                    | dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla<br>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství                                               |
| chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost,                                                    | vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o                                                                                                                                                                          | všímat si změn a dění v nejbližším okolí<br>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem,                                                                                                                            |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                    | Dílčí cíle                                                                                                                                                                  | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky                                                                                                                                                            | jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách                                                                                                                          | <p>jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>                                                                                   |
| se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu                                                                                                                                | vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat | <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> |
| je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem                                                                                                                        | osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem                                              | <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p>                                                                                                                                                                                       |
| má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat                                                                | vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností                                                                                                                | vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování | seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému                                                                                                                          | bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

| Klíčové kompetence                                                                                               | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat     | rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané | dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair                                                                                                                                                           |
| ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit | posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)                                                                                                                                           | zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)     |
|                                                                                                                  | vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu                                                                                                                                               | rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých                                                               |
|                                                                                                                  | osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy                                 | vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.                                 |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                   | rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně                                                                                    |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                   | zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) |
|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                   | uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)                                       |

| Klíčové kompetence                                                                                                                          | Dílčí cíle                                                                                               | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) | osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí | mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)<br>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) |

#### 6.1.4 Letní svátky

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Název integrovaného bloku           | Letní svátky                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Oblast                              | Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Charakteristika integrovaného bloku | Blížící se konec školního roku nám přinese mnoho zábavy a radosti. Sportovními hrami a soutěžemi oslavíme svátek dětí. Povíme si o planetě, na které žijeme nejen my, ale i jiné děti. Budeme pozorovat řeku, rybník a vodu, která nás obklopuje, seznámíme se s nebezpečím, které nás může u vody potkat. Pojedeme na výlet, rozloučíme se se školáky. Letní období nám umožní činnosti přenášet do přírody, a tak budeme mít větší prostor pro rozvoj fyzické zdatnosti. Budeme cvičit vytrvalost a sebeovládání. Během tří týdnů prázdninového provozu si užijeme volnosti a pohody letních dnů. Většinu dne budeme trávit v přírodě a zopakujeme si, co už všechno umíme. Budeme zdokonalovat pohybové dovednosti dětí, cvičit paměť, řečový projev, budeme rozvíjet výtvarné a hudební schopnosti dětí. |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                    | Dílčí cíle                                                                   | Očekávané výstupy                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem | rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních | uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je |
|                                                                                                                                                       |                                                                              | popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)                                                   |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                          | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | utvořit jednoduchý rým                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího)                                                                                                                                                                                                                                            |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase                                                                            |
| samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej                                                                                          | rozvoj komunikačních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu                                                                                                                                                                               | chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | domluvit se slovy i gesty, improvizovat                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.                                                                                                                                                                                                                                |
| získání relativní citové samostatnosti                                                                                                                                      | posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)                                                                                                                                            | uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou                                                                                                                                                |
|                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                   | rozhodovat o svých činnostech                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

| Klíčové kompetence                                                      | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat | poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)                                                                                                                | přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky<br>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení<br>zorganizovat hru                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení   | osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)                                                           | sledovat očima zleva doprava<br>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                                                         | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)<br>utvořit jednoduchý rým<br>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma<br>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)<br>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase<br>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                               | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                    | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého | rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí | zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) |
| se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)                           | osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)       | sledovat očima zleva doprava<br>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným                                                                                                                                                                   |
|                                                                                                                                                                  | rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání                                                                                                                                         | vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim                                                                              |
| si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky                                                                                                  | rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat                                                                                                                                    | být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                               | uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí                                                        |
| dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky                                                                                  | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)                              | sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech                                                                                                                                                                              |
|                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                               | pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                               | zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)                                                                                                                            |
|                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                               | naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit                                                                                                                                                                                |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                                                                                           | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije                                                                                                           | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)                                                                                                                                                                           | sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech<br>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno<br>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)<br>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit<br>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost | rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu<br>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | domluvit se slovy i gesty, improvizovat<br>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit<br>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)<br>utvořit jednoduchý rým<br>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma<br>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)<br>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase<br>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                 | Dílčí cíle                                                                                                 | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                    |                                                                                                            | soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)                                                         |
|                                                                                                                                                                    | rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)                            | sledovat a vyprávět příběh, pohádku                                                                                                                                                                                                                |
| se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci                                                                               | vytváření základů pro práci s informacemi                                                                  | rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci                                                                                   |
| projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost | seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije | začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti                                                                                                                             |
|                                                                                                                                                                    | ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými                                | odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná                                                                                                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                    | vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)   | chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené                                                  |
|                                                                                                                                                                    |                                                                                                            | porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad<br>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) |
| odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem                                                 | posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)                    | prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)                                   |
|                                                                                                                                                                    |                                                                                                            | postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí                                                                                                                                                                                                      |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                         | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo | poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)                                                                                                                | přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                                                                                                                                                                                                            | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie | vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení<br>zorganizovat hru<br>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)<br>utvořit jednoduchý rým<br>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma<br>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)<br>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase<br>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |
| užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení                                                                                   | rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti,                                                                                                    | popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)<br>utvořit jednoduchý rým<br>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                    | Dílčí cíle                                                                                                                                                                       | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích                                                                                                                                                               | přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie                                                                               | <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> |
| komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou                                                                    | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) | <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat | rozvoj společenského i estetického vkusu                                                                                                                                         | uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                       | Dílčí cíle                                                                                                                                                                       | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy                                                                                                                                                                        | osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem                                                   | přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství                                                                                                          |
| chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá                                                                                                                           | posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)                                                           | respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.                                                                                 |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  | uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou |
| se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům | osvojení si věku přiměřených praktických dovedností                                                                                                                              | zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)                           |
|                                                                                                                                                                                                                          | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) | sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech                                                                                                                                  |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  | pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno                                                                                                                                                            |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  | zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)                                                                                |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  | naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit                                                                                                                                    |
| vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                  | formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat                                                                                                                                |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  | učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)                                                                                                                         |
|                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  | zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl,                                                 |

| Klíčové kompetence                                                                                               | Dílčí cíle                                                                                | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                  |                                                                                           | charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)<br>chápat slovní vtip a humor                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) | rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci<br>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |
| ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní                                                                    | osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) | rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci<br>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) |
| napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí                       | rozvoj schopnosti sebeovládání                                                            | respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti<br>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| Klíčové kompetence                                                                                                       | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých | rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané | chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé<br>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)                                                               |
| odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých                                        | poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)                                                                                | přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky<br>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení<br>zorganizovat hru                                                                                                                                                                                   |
| rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit            | rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)                                                  | sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech<br>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno<br>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)<br>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit<br>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat |
|                                                                                                                          | rozvoj a užívání všech smyslů                                                                                                                                                                                                     | ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)                                                                        |
| průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím                             |                                                                                                                                                                                                                                   | učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                     | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                   | vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení                                                                                              | zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)<br>chápat slovní vtip a humor                                                                                                                                                                                             |
| se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění                                                                                                           | vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)                                                                                       | chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené<br>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad<br>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) |
| se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění                                                                                                                              | posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)<br><br>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit | prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)<br>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí<br>prožívat radost ze zvládnutého a poznatého                                                                                                                                         |
| chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit | získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci                                                                                                                    | odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky,                                                                                       | osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení                                                        | sledovat očima zleva doprava<br>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                        | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                            | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)                                                                                                                              | verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                        |
| se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout                                           | seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému                                                                                                                                                                                    | chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)                                                                                                  |
| chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky | uvědomění si vlastního těla                                                                                                                                                                                                           | pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem                    |
| se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu                                                                                                    | osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)                               | sledovat očima zleva doprava                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                       | nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným                                                                                                                                                                                                         |
| je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným                                                                                               | vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí<br><br>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) | vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)             |
|                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                       | chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené                                                      |
|                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                       | porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad<br><br>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) |

| Klíčové kompetence                                                                                                                                                                                                    | Dílčí cíle                                                                                                                                                                                                                        | Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat                                                                | rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané | chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé<br>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)                                                                         |
|                                                                                                                                                                                                                       | vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách                                                                                                                                                                             | porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                                                                                                                                                                                       | vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat                                                       | uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) |
| chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování | rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat                                                                                                                                                        | být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                   | uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí                                                                                                                                                                                                         |
| si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu                                                                                                    | poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí                                    | pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                                                                                                                                                                                                                       | rozvoj kooperativních dovedností                                                                                                                                                                                                  | spolupracovat s ostatními                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| Klíčové kompetence                                                                                               | Dílčí cíle                     | Očekávané výstupy                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit | rozvoj schopnosti sebeovládání | respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti |
|                                                                                                                  |                                | uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)                               |

## 6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Témata školního programu představují ucelenou řadu tematických bloků, jsou zpracována do čtyř hlavních témat, ale v praxi nejsou pevně časově ohraničena. Jejich časovou délku určuje zájem dětí a aktuální dění v mateřské škole. Jsou dostatečně široká, aby poskytovala dostatek podnětů k činnosti. Vycházejí z přirozeného života kolem nás. Integrované bloky nastiňují cíle a záměry, stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky. Konkrétní realizace projektu je zpracována v třídním vzdělávacím programu, který je vytvořen tak, aby učitelky jej mohly přizpůsobovat a obohacovat o další vlastní nápady a doplňkové činnosti.

## 6.3 Dílčí projekty a programy

Dílčí projekty a programy mohou být realizovány v rámci třídy, nebo mohou sdružovat žáky školy (mohou to být např. programy specificky zaměřené k rozvoji určitých dovedností, program zdravotně preventivní, nebo zaměřené k aktuálnímu tématu. Programy mohou být připravované a realizované ve spolupráci s dalšími subjekty (poradnami, školami, ekologickými centry aj.).

Každoročně probíhá:

- předplavecká výuka (se žáky školy)
- Cvičení se zvířátky
- recyklohraní

## 7 Systém evaluace

### Systém evaluace

Cílem evaluace je soustavné sledování, hodnocení a zlepšování kvality předškolního vzdělávání. Evaluace se zaměřuje na naplňování vzdělávacích cílů ŠVP PV, efektivitu pedagogické práce, rozvoj jednotlivých dětí a vytváření vhodného vzdělávacího prostředí. Výsledky evaluace slouží jako podklad pro plánování změn a zvyšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu.

Hodnocení práce v mateřské škole neprobíhá pouze na úrovni písemné, ale zejména každodenní slovní rekapitulace práce, předávání zkušeností z realizovaných činností probíhá mezi kolegyněmi. Díky tomuto lze reagovat ihned na danou situaci.

Evaluace je v mateřské škole realizována pravidelně, v souladu s plánem a s využitím vhodných nástrojů. Odpovědnost za evaluaci je sdílena mezi ředitelkou školy a pedagogickým týmem.

### Přehled systému evaluace

| Předmět evaluace                | Časový harmonogram                | Evaluační nástroje                                          | Odpovědná osoba |
|---------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------|
| Naplňování cílů ŠVP PV          | 1× ročně (červen)                 | Sebereflexe, analýza výstupů, SWOT analýza, třídní knihy    | Ředitelka školy |
| Třídní vzdělávací program (TVP) | 2× ročně (leden, červen)          | Analýza TVP, analýza třídní dokumentace, INSPIS             | Učitelky MŠ     |
| Rozvoj dětí dle RVP PV          | 2× ročně (leden, červen)          | Pozorování, portfolia, záznamy o dětech, rozhovory s rodiči | Učitelky MŠ     |
| Kvalita pedagogické práce       | Průběžně, hospitace min. 2× ročně | Hospitační záznamy, rozhovory, zpětná vazba, dotazníky      | Ředitelka školy |

| Předmět evaluace                 | Časový harmonogram             | Evaluační nástroje                             | Odpovědná osoba        |
|----------------------------------|--------------------------------|------------------------------------------------|------------------------|
| Klima třídy a školy              | Celoročně                      | Pozorování, rozhovory, zpětná vazba, dotazníky | Všichni pedagogové     |
| Spolupráce s rodiči              | 1× ročně (dotazníkové šetření) | Dotazníky, rozhovory, účast na akcích          | Učitelky MŠ, ředitelka |
| Materiální a prostorové podmínky | 1× ročně (červen)              | Revize vybavení, pozorování                    | Ředitelka školy        |
| Vedení školy a řízení            | 1× ročně (červen)              | Sebereflexe vedení, výsledky hospitací         | Ředitelka školy        |

### **Závěrečná poznámka**

Výsledky evaluace slouží k průběžné aktualizaci třídního vzdělávacího programu a k případným úpravám ŠVP PV. Na základě zjištění z evaluace jsou přijímána opatření směřující ke zvyšování kvality pedagogické práce, k posílení kompetencí dětí i k zajištění optimálních podmínek pro jejich všestranný rozvoj.